

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 42 ฉบับที่ 29 : 29 กรกฎาคม 2554

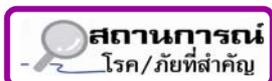
Volume 42 Number 29 : July 29, 2011

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สถานการณ์โรคมือ เท้า และปาก ประเทศไทย พ.ศ. 2554

(จากรายงาน 506 ณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2554)

(Situation of Hand Foot and Mouth Disease in Thailand, January – July 2011)

✉ checheamorn@yahoo.com

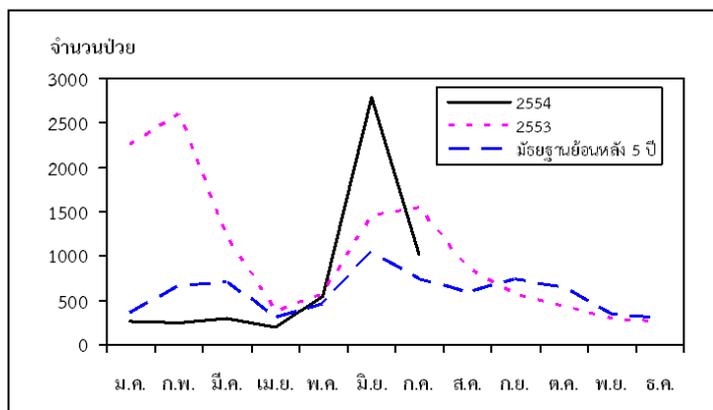
อมรรัตน์ ชอบกัตัญญู นางอาทิชา วงศ์คำมา และ ดารินทร์ อารีโยชคชัย
ฝ่ายพัฒนามาตรฐานและวิจัยระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักโรคระบาดวิทยา

1. สถานการณ์โรค

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 21 กรกฎาคม 2554 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วย จำนวน 5,359 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 2.96 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต ในช่วงต้นปี จำนวนผู้ป่วยจะน้อยกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง และปี พ.ศ. 2553 แต่เริ่มมีจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม เป็นต้นมา

ผู้ป่วยเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1.29 ต่อ 1 ส่วนใหญ่พบ

ในกลุ่มอายุต่ำกว่า 5 ปี มีอัตราป่วย 123.17 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ 5-9 ปี (8.22) สัดส่วนการรายงานในกลุ่มอายุ 0-4 ปี พบว่า เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 20.72 เด็กอายุ 1 ปี ร้อยละ 28.38 เด็กอายุ 2 ปี ร้อยละ 25.59 เด็กอายุ 3 ปี ร้อยละ 18.62 และเด็กอายุ 4 ปี ร้อยละ 6.69 อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 70.53 และเขตเทศบาลร้อยละ 29.47

รูปที่ 1 โรคมือ เท้า ปาก จำแนกรายเดือน เปรียบเทียบ พ.ศ. 2553 และ 2554 และค่ามัธยฐานย้อนหลัง (2549 - 2553)

สารบัญ

◆ สถานการณ์โรคมือ เท้า และปาก ประเทศไทย พ.ศ. 2554 (จากรายงาน 506 ณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2554)	449
◆ สถานการณ์การเฝ้าระวังอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ประจำเดือนมิถุนายน 2554	452
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 17 - 23 กรกฎาคม 2554	455
◆ แกไขข้อมูลสรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 27 ระหว่างวันที่ 3 - 9 กรกฎาคม 2554	457
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 17 - 23 กรกฎาคม 2554	459

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองาน ศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาตล
นายแพทย์ธวัช จายน้อยอิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำรง อังชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ภาสกร อัครเสวี

บรรณาธิการประจำฉบับ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หญิงดารินทร์ อารีโยชคชัย

กองบรรณาธิการ

ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังษิวงษ์ พงษ์ศิริ วัฒนาศุภกิจต์
กรรณิการ์ ทมอณพังเทียม

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สมบุญจันท์ พัทธี ศรีหมอก
น.สพ. ฮีรศักดิ์ ชักนำ สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พูนทรัพย์ เปี่ยมณี เชิดชัย ดาราแจ้ง

ฝ่ายศิลป์ : ประมวล ทุมพงษ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์

เรียน สมาชิก wesr ทุกท่าน

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ ASEAN Plus Three Countries ในการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทาวเวอร์เว็บไซต์ของ ASEAN+3 (www.aseanplus3-aid.info) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านโรคอุบัติใหม่ การระบาดของประเทศไทย

จึงขอเชิญสมาชิกทุกท่าน หากมีผลงานต้องการเผยแพร่ เช่น การสอบสวนโรคระบาด เป็น Abstract / ไฟล์ฉบับสมบูรณ์ (** ต้องเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด**) ในรายงานมีแผนภูมิกราฟรูปภาพได้ (แนบไฟล์ต้นฉบับภาษาไทยมาด้วยได้)

****กรุณาส่งไปที่อีเมล borworn67@yahoo.com ****

โดยใส่ Subject อีเมลล์ว่า: For ASEAN publishing เพื่อผู้รับผิดชอบจะได้ติดต่อขอทราบไปเผยแพร่ในหมู่ประเทศอาเซียนต่อไป

เป็นผู้ป่วยนอก 5,335 ราย (ร้อยละ 99.5) และผู้ป่วยใน 25 ราย (ร้อยละ 0.5) จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน สูงสุด 10 อันดับแรก คือ สมุทรสงคราม (29.95) เชียงราย (27.87) ระยอง (26.79) ปราจีนบุรี (26.63) ลำปาง (22.37) พัทลุง (21.27) ลำพูน (20.51) ราชบุรี (19.99) ภูเก็ต (18.46) และฉะเชิงเทรา (18.54)

จังหวัดที่มีจำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก ช่วงสัปดาห์ที่ 28 (11 - 16 กรกฎาคม 2554) สูงกว่า ค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง ในช่วงเวลาเดียวกัน 10 อันดับแรก ได้แก่ นครราชสีมา 45 ราย (มัธยฐาน 1) ระยอง 17 ราย (มัธยฐาน 0) นครปฐม 16 ราย (มัธยฐาน 0) สุพรรณบุรี 14 ราย (มัธยฐาน 0) ลำพูน 13 ราย (มัธยฐาน 0) นครนายก 13 ราย (มัธยฐาน 0) ภูเก็ต 15 ราย (มัธยฐาน 2) สระบุรี 12 ราย (มัธยฐาน 0) ฉะเชิงเทรา 10 ราย (มัธยฐาน 0) และสมุทรสงคราม 10 ราย (มัธยฐาน 0)

2. รายงานเหตุการณ์การระบาดของโรคที่ได้รับแจ้ง

➢ มีนาคม 2554

กรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ป่วย 4 รายในสถานรับเลี้ยงเด็ก เริ่มป่วยระหว่างวันที่ 4-14 มีนาคม 2554

➢ มิถุนายน 2554

อำเภอเมือง อำนาจเจริญ มีจำนวนผู้ป่วย 14 ราย ในศูนย์เด็กเล็ก เริ่มป่วยระหว่างวันที่ 14 - 17 มิถุนายน 2554

อ.เสลาภูมิ ร้อยเอ็ด มีจำนวนผู้ป่วยรักษาในโรงพยาบาลเสลาภูมิ 20 ราย ระหว่างวันที่ 3 - 6 มิถุนายน 2554 ค้นหาในชุมชน พบเด็กป่วยที่ศูนย์เด็กเล็ก 3 แห่ง รวม 36 ราย

➢ กรกฎาคม 2554

กรุงเทพมหานคร ได้รับรายงานการระบาด 10 เหตุการณ์ โดยมีจำนวนผู้ป่วยตั้งแต่ 2-14 ราย ส่วนใหญ่เป็นเด็กในโรงเรียนอนุบาล 7 เหตุการณ์ และสถานเลี้ยงเด็ก 3 เหตุการณ์

อภิปราย

โรคมือ เท้า ปาก ส่วนใหญ่พบในเด็กต่ำกว่า 5 ปี อาการไม่รุนแรง มีสาเหตุจากเชื้อไวรัสในกลุ่ม Enteroviruses ที่พบในมนุษย์ซึ่งมีหลายสายพันธุ์ บางสายพันธุ์ทำให้เกิดอาการรุนแรงและเสียชีวิตได้ ติดต่อกันโดยกินเชื้อผ่านเข้าทางปากโดยตรงจากมือที่เปื้อนน้ำมูก น้ำลาย และอุจจาระของผู้ป่วยหรือผู้ติดเชื้อ หรือน้ำในตุ่มพองหรือแผลผู้ป่วย จากสถานการณ์ของโรคเริ่มมีรายงานผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมและคาดว่าจะมีผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นต่อเนื่องไปถึงเดือนกันยายน ดังนั้นในพื้นที่ควรมีการเฝ้าระวังอย่างเข้มแข็งมากขึ้น เมื่อพบผู้ป่วยควรรีบดำเนิน-

สอบสวนโรคทันทีเพื่อป้องกันการระบาดของโรคโดยเฉพาะจากเชื้อ Enterovirus 71 ซึ่งมีอาการรุนแรงและทำให้เสียชีวิตได้ และขอให้เพิ่มมาตรการดังนี้

1. แจ้งให้สถานบริการทุกแห่งในพื้นที่เฝ้าระวังโรคมือ เท้า ปาก เป็นพิเศษ ในกรณีมีการระบาดในพื้นที่ควรวิเคราะห์สถานการณ์เป็นรายวัน

2. ออกให้ความรู้และเร่งรัดมาตรการสุขภาพในสถานเลี้ยงเด็กเล็กในทุกหมู่บ้าน โรงเรียนประถมทุกแห่ง ศูนย์การค้าที่มีเครื่องเล่น โดยให้มีการทำความสะอาดพื้น ของเล่นเด็ก ห้องสุขา และห้องน้ำ อุปกรณ์สำหรับการรับประทานอาหารและแก้วน้ำ เนื่องจากการระบาดมักเกิดในสถานที่เหล่านี้ โดยใช้หลักการและแนวทางตามประกาศของกรมอนามัย

3. ในกรณีพบผู้ป่วยรายแรกของพื้นที่หรือพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด เช่น ในสถานเลี้ยงเด็ก โรงเรียนอนุบาล ให้รีบดำเนินการสอบสวนและควบคุมโรค พร้อมเก็บตัวอย่างส่งตรวจที่

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เมื่อพบว่า มีการระบาด ให้ดำเนินสอบสวนและควบคุมการระบาด ดังนี้

3.1 ดำเนินการแจ้งเตือนและให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ในเรื่องธรรมชาติของเชื้อและการป้องกันควบคุมโรค โดยเน้นเรื่องการดูแลความสะอาดของสิ่งของที่เด็กมักจะเอาเข้าปาก และหากเด็กมีอาการไข้ ไอ หรือมีอาการป่วยคล้ายโรคมือ เท้า ปาก ให้หยุดเรียนและพาไปพบแพทย์

3.2 แนะนำให้เด็กที่ป่วยอยู่กับบ้านและงดการเล่นกับเด็กอื่น ๆ ในชุมชนจนอย่างน้อย 1 สัปดาห์หลังเริ่มป่วย

3.3 หากพบว่า มีการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก หรือมีผู้ป่วยติดเชื้อ Enterovirus71 ในโรงเรียนหรือศูนย์เด็กเล็ก พิจารณาให้ปิดชั้นเรียนที่มีเด็กป่วยมากกว่า 2 ราย หากมีการป่วยกระจายในหลายชั้นเรียนแนะนำให้ปิดโรงเรียนเป็นเวลา 5 วัน พร้อมทำความสะอาดอุปกรณ์รับประทานอาหาร ของเล่นเด็ก ห้องน้ำ สระว่ายน้ำ และให้มั่นใจว่าน้ำมีระดับคลอรีนที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน

หลักเกณฑ์การส่งบทความวิชาการ

คณะกรรมการฯ ได้เปิดเวทีให้ผู้ที่สนใจส่งบทความวิชาการ/ผลการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรค เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในรายงานประจำปีทางระบาดวิทยา ประจำปีสัปดาห์ และฉบับผนวก (Supplement) ของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค โดยกำหนดหลักเกณฑ์ การส่งบทความวิชาการ/ผลการศึกษาวิจัยดังนี้

ลักษณะรูปแบบเรื่องทางวิชาการที่จะตีพิมพ์

1. บทความวิชาการ เนื้อความตัวอักษร จำนวนไม่เกิน 1 - 3 หน้า กระดาษ เอ 4 ประกอบด้วย - บทนำ ซึ่งอาจมีวัตถุประสงค์ก็ได้ - เนื้อหา - สรุป - เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)
2. การสอบสวนโรค เนื้อความตัวอักษร จำนวนไม่เกิน 5 - 6 หน้า กระดาษ เอ 4 และ รูปจำนวน 1 หน้ากระดาษ เอ 4
3. การศึกษาวิจัย เนื้อความตัวอักษร จำนวนไม่เกิน 5 - 6 หน้า กระดาษ เอ 4 และ รูปจำนวน 1 หน้ากระดาษ เอ 4
4. แนวทาง/ผลการวิเคราะห์การเฝ้าระวังโรค เนื้อความตัวอักษร จำนวนไม่เกิน 3 - 5 หน้า กระดาษ เอ 4
5. วนแปล ประกอบด้วย หนังสือ/เอกสารที่แปล, ชื่อผู้แปล, เนื้อหาที่แปล จำนวนไม่เกิน 3 หน้า กระดาษ เอ 4

การส่งต้นฉบับ

ส่งแผ่นดิสก์พร้อมกับต้นฉบับจริง จำนวน 1 ชุด หรือ ส่ง E-mail พร้อมแนบไฟล์บทความที่จะลงตีพิมพ์ พร้อมทั้งแจ้งสถานที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าของเรื่อง เพื่อที่คณะกรรมการฯ จะติดต่อได้ และส่งมาที่ ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค โทรศัพท์ 0-2590-1723 โทรสาร 0-2590-1784 E-mail : panda_tid@hotmail.com หรือ wesr@windowslive.com